

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/56/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519010441
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Veselovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1519010441.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Veselovskej a členov senátu JUDr. Zuzany Molnárovej a JUDr. Denisy Mészárosovej, v trestnej veci obžalovaného D. D. pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 1T/48/2019 zo dňa 26.04.2021, na verejnom zasadnutí konanom dňa 15.12.2021 jednomyseľne takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Trestného poriadku zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovanému

D. D., nar. XX.XX.XXXX v R., trvale bytom R. XX, R.,

u k l a d á

podľa § 189 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, § 42 ods. 1, § 41 ods. 2 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona sa zrušuje výrok o treste rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 1T/48/2019 zo dňa 19.02.2020, a všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 1T/48/2019 zo dňa 26.04.2021 bol obžalovaný D. D. uznaný vinným zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 17.01.2019 asi o 14:00 h v R. na R. XX v prevádzke opravy odevov oslovil maloletého F.K., nar. 19.06.2005, s tým, že má nejakú akciu, ktorú musí spraviť do deviatej večer, následne išiel s maloletým k bytovému domu v R. na M. 5, kde býva babka maloletého, a keď mu maloletý F.K. povedal, že nemôže ísť k babke, zareagoval slovami: „Ak mi to ešte raz povieš, tak ti dám pár faciek“. Po príchode na M. 5, R., maloletému F.K. povedal, že ak niekomu povie o tej akcii, zabije babku a vyhodí do vzduchu M., načo maloletý zo strachu a obavy rýchlo zobral od babky Y. L. jedlo a vrátil sa pred bytový dom, kde ho čakal obvinený, a spolu odišli k bydlisku maloletého na R. XX v R., kde obvinený maloletému povedal,

že sa chce ísť k nim najesť, načo ho maloletý radšej bez odporu pustil do bytu, ktorý obvinený zamkol a dal kľúč tak, aby sa nikto nedostal dnu, maloletému vybral z mobilného telefónu kartu a po tom, ako sa najedol, začal v byte hľadať cigarety, zobral z neho presne nezistené veci - bonboniéry, tabatierky, hodinky maloletého, fotky a nejaké písomnosti, povedal maloletému, že to nemá nikomu rozprávať, lebo zabije jeho babku a následne, keď mu maloletý povedal, že musí ísť na tréning, spolu s ním z bytu odišiel, pričom jeho správanie u maloletého vyvolalo strach a stres, ktoré zanechali následky na jeho psychike,

za čo mu bol podľa § 189 ods. 2, § 41 ods. 2, § 42 ods. 1, § 38 ods. 4, § 37 písm. h) Trestného zákona uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov, pre výkon ktorého bol obžalovaný podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 1T/48/2019 zo dňa 19.02.2020 a nadväzujúce rozhodnutia, ktoré zrušením stratili podklad. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd prvého stupňa odkázal poškodenú A. L. s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný ihneď po jeho vyhlásení odvolanie smerujúce proti výroku o vine a proti výroku o treste.

Obžalovaný odôvodnil odvolanie prostredníctvom obhajcu podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 15.07.2021. Obhajoba namieta, že súd prvého stupňa sa v napadnutom rozsudku čisto sústredil iba na právny názor odvolacieho súdu vyjadrený v uznesení sp.zn. 3To/38/2020 zo dňa 23.06.2020, podľa ktorého krajský súd považuje dokaz - výsluch maloletého poškodeného F.K. zaznamenaného na DVD nosiči za zákonný dôkaz. Súd sa v odôvodnení rozhodnutia vôbec nezaoberal a nevysporiadal s obžalovaným namietanými dôkazmi a pochybnosťami, ktoré uvádzal počas celého konania, a taktiež i v záverečných rečiach či už obžalovaný alebo jeho obhajca. Obžalovaný sa cíti byť nevinný zo zločinu vydierania, čo vyplýva i z vykonaného dokazovania pred súdom prvého stupňa. Veľmi podstatným dôkazom, ktorý nemožno podceňovať a neprihliadať naň, je úradný záznam zo dňa 17.01.2019 spísaný motohliadkou L. a W.. Toto vlastne bol prvý kontakt a oznámenie daného skutku a z tohto úradného záznamu vôbec nevyplýva spáchanie zločinu vydierania ani iná násilná trestná činnosť, ale poškodená A. L. a jej syn W. L. uviedli pred policajnou hliadkou, že maloletý pozval domov neznámu osobu mužského pohlavia/kamaráta jeho kamaráta/, kde mu maloletý chcel dať najesť, a táto neznáma osoba im z domu zobrala iba nejaké sladkosti. Službukonajúci policajti poučili poškodené osoby o možnosti podania oznámenia, na čo obe osoby či už matka maloletého uviedli, že nechcú oznámenie podávať, nakoľko sa jedná len o tie sladkosti. Už vtedy bolo jasné, že tá neznáma osoba bol D. D.. Uvedený úradný záznam bol spísaný dvoma nestrannými policajtmi, ktorí nemali najmenší dôvod neuviesť to, čo poškodené osoby povedali. Ani jedna poškodená osoba neuviedla, že by bol na maloletého páchaný nejaký trestný čin, že by sa bál, mal strach, že by bol vydieraný. Ak by to bola pravda, predsa matka maloletého A. L. by hneď 17.01.2019 uviedla, že sa bojí, ale nič také sa nestalo. Matka by hneď po skutku videla zmeny v správaní svojho syna, a hneď by to riešila, a na mieste prítomným príslušníkom PZ by to oznámila. Je predsa logické, že ak by bolo jej synovi ublížené, matku by nezaujímali nejaké sladkosti, ale jediné, čo by riešila a bránila by syna a uvedenú skutočnosť by oznámila. Spísanie a pravdivosť skutočností uvedených v úradnom zázname potvrdil svedok G. W., ktorý bol dňa XX.XX.XXXX vypočutý na hlavnom pojednávaní. Všetky výpovede A. L. boli iba reprodukované, pretože nebola pri skutku prítomná. V jej výpovediach sú rozpory.

Na základe uvedeného má obhajoba zato, že súd prvého stupňa sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s takto podstatnými dôkazmi, pričom uvedené skutočnosti neboli predmetom preskúmania krajského súdu. Z dôkazov nevyplýva, že by sa obžalovaný dopustil zločinu vydierania. Ani samotný maloletý nepôsobil pri výsluchu na kameru vystrašene, práveže pôsobí uvoľnene, smeje sa a dokonca sa počas výsluchu pýta mamy, že čo mi ten ujo mal urobiť, na čo mu ona odpovedala. Preto je v tomto smere napadnutý rozsudok nepreskúmateľný, súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s vyššie uvedenými skutočnosťami a dôkazmi uvedenými v konaní, ale čisto odôvodnenie oprel iba o výsluch maloletého robený na kameru a k ničomu bližšiemu sa nevyjadroval a nevysporiadal sa s dôkazmi. Súd pri rozhodovaní o vine a nevine musí zobrať do úvahy všetky dôkazy vykonané v konaní a starostlivo ich zvážiť a prehodnotiť či už v prospech alebo neprospech obvineného. Nemožno odôvodniť rozsudok len tým, že sa poukáže na rozhodnutie krajského súdu s uvedením, že rešpektuje právny názor odvolacieho súdu. Dôkazy má súd vyhodnocovať jednotlivo ale vo vzájomných súvislostiach, čo v danom prípade nebolo dodržané. Obhajoba navrhla, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil

súdu prvého stupňa pre nespreskúmateľnosť, alternatívne, aby obžalovaného oslobodil spod obžaloby, nakoľko nebolo dokázané, že obžalovaný spáchal žalovaný skutok.

Prokurátor ani poškodená, ktorým bolo odvolanie v súlade s § 314 Trestného poriadku doručené, nevyužil svoje právo vyjadriť sa k odvolaniu.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací primárne konštatoval prípustnosť a včasnosť odvolania podaného obžalovaným, a tým pádom absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Trestného poriadku, preto podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné, avšak z iných dôvodov, než uvádza odvolateľ. Súd prvého stupňa sa dopustil pri výroku o treste chyby, ktorá by mohla byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, keď v rámci použitia asperačnej zásady ustálil u obžalovaného aj priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, a teda tú istú okolnosť pričítal obžalovanému 2 razy. Tiež je treba súhlasiť s obhajobou v tom smere, že odôvodnenie napadnutého rozsudku má nedostatky v zmysle nedostatočného uvedenia hodnotiacich úvah, tieto však mohol odstrániť odvolací súd doplnením hodnotení dôkazov vo svojom rozhodnutí, ktorým dospel na základe dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní k rovnakým záverom o vine obžalovaného ako súd prvého stupňa. Je skutočne nemysliteľné, aby súd uznal vinu len s odkazom na právny názor nadriadeného súdu o tom, že nosný dôkaz obžaloby je zákonný. Takýto právny názor, ktorý skutočne v prejednávanej veci odvolací súd vyslovil, nič nehovorí o vine obžalovaného, ani o obsahu tohto dôkazu a spôsobe jeho hodnotenia.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, veta prvá, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Nadriadený súd po preskúmaní veci nezistil žiadne také vážne procesné vady konania predchádzajúceho napadnutému rozsudku, ktoré by boli dôvodom pre jeho zrušenie na verejnom zasadnutí. Preto nariadil verejné zasadnutie. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie zákonným spôsobom a v dostatočnom rozsahu, a súčasne správne zistil skutkový stav. Ani odvolací súd nepovažoval za potrebné ani možné dopĺňať dokazovanie čítaním úradných záznamov privolanej hliadky PZ, a to z nižšie vysvetlených dôvodov.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu sa obhajca pridržoval písomne podaného odvolania a navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa pre nespreskúmateľnosť, alternatívne, aby obžalovaného oslobodil spod obžaloby, nakoľko nebolo dokázané, že obžalovaný spáchal žalovaný skutok.

Zástupca krajskej prokuratúry navrhol odvolanie zamietnuť ako nedôvodné, pretože napadnutý rozsudok považoval za správny a zákonný vo všetkých jeho výrokoch.

Obžalovaný pred odvolacím súdom uviedol, že maloletý ho dňa 29.01.2019 o 14:20 hod. kontaktoval cez Facebook, z čoho vyvodzuje, že sa ho nemohol báť. Obžalovaný predložil lekársku správu o jeho hospitalizácii na psychiatrickom oddelení, čím demonštroval svoju snahu dať si život do poriadku, má zamestnanie. Mrzí ho, že sa zamiešal do života inej osoby takýmto spôsobom, odmieta však, že by sa maloletému vyhrážal a zastrašoval ho, nikdy by tak nekonal voči nikomu, pretože to nemá v povahe. Žiadal súd, aby ho oslobodil spod obžaloby.

Z predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil nasledovné:

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V podal dňa 18.07.2019 obžalobu na D. D. v bode 1) pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm.

a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, ktorý je uvedený v úvodnej časti tohto odôvodnenia, a v bode 2) pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona. O skutku v bode 2) bolo právoplatne rozhodnuté tak, že obžalovaný bol uznaný vinným zo spáchania prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 17.01.2019 v čase asi od 17:50 h do 18:03 h v R. na R. XX, po tom, ako sa dostal dovnútra obytného domu, vyšiel na 6. poschodie k bytu č. XX, vlastníkmi ktorého sú poškodení - Q. a B. L., kde začal búchať a kopať do dverí bytu, ktoré vylomil v oblasti zámku poškodením kovovej zárubne dverí, následne vnikol do bytu, kde búchal po klávesoch klavíra, vypil šálku vody, ktorú si nabral v kuchyni, a následne byt opustil, pričom tohto konania sa dopustil bez vedomia vlastníkov bytu Q. a B. L. ako i jeho oprávnených užívateľov - G. R., F. L. a G. B.,

za čo mu súd prvého stupňa podľa § 194 ods. 2, § 36 písm. l), § 38 ods. 3 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, ktorého výkon podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky. Zároveň súd prvého stupňa podľa § 73 ods. 2 písm. d), ods. 4, § 74 ods. 1 Trestného zákona uložil obžalovanému ochranné ústavné protitoxikomanické liečenie. Rozsudok v tejto časti nadobudol právoplatnosť dňa 19.02.2020.

Na hlavnom pojednávaní predchádzajúcom napadnutému rozsudku obžalovaný k zločinu vydierania vyhlásil v zmysle § 257 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, že je nevinný, preto súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie. Vypočul obžalovaného, podľa § 270 ods. 2 Trestného poriadku prehrál obrazovo - zvukový záznam zachytávajúci výpoveď maloletého z prípravného konania, podľa § 134 ods. 1 (správne malo byť § 135 ods. 2) Trestného poriadku prečítal výpoveď maloletého F.K. z prípravného konania, vypočul svedkov A. L., G. W., podľa § 263 ods. 1 Trestného poriadku prečítal svedecké výpovede B. H., Y. L. a B. D., vypočul znalkyne MUDr. Denisu Mészárosovú a PhDr. Mgr. Eleny Fortis, a podľa § 269 Trestného poriadku prečítal listinné dôkazy.

Obhajoba obžalovaného D. D. spočívala v tom, že s maloletým poškodeným síce išiel do bytu, ale rezolútne popiera akékoľvek vyhrážky, rovnako ako vyjadrenia o plánovaní tajnej akcie ohľadom vyhodenia celej ulice do ľufu a nútenie poškodeného k mlčaniu. Maloletý ho sám požiadal, aby s ním išiel do bytu. Obžalovaný v kuchyni zjedol jedlo od babky poškodeného, ktorým ho maloletý ponúkol, zatiaľ čo poškodený behal po byte. Potom sa presunuli do obývačky, kde obžalovaný zjedol tabletku, asi Celaskon, a snažil sa vyhovieť poškodeného prosbe, aby mu pozapájal elektroniku. Žiadnu fotografiu v ráme obžalovaný nerozbil, len ju chytil do rúk. Dvere nezamykal a SIM kartu z telefónu nevyberal. Vzal si bonboniéru, tabatierku a dievčenské hodinky, ktoré maloletý nechcel. Následne išli na tréning. V byte obžalovaný nechal bankomatové karty, knihu, fotografiu svojej bývalej priateľky a vkladnú knižku svojej babky.

Súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 19.02.2020 obžalovaného pre zločin vydierania spod obžaloby oslobodil z dôvodu podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku. Túto oslobodzujúcu časť rozsudku Krajský súd uznesením sp.zn. 3To/38/2020 zo dňa 23.06.2020 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení vyslovil, že výsluch maloletého bol v prípravnom konaní vykonaný v súlade so zákonom, a zákonným spôsobom bol aj oboznámený na hlavnom pojednávaní. V podrobnostiach odvolací súd odkazuje na svoje uznesenie sp.zn. 3To/38/2020 zo dňa 23.06.2020. Ďalej odvolací súd konštatoval, že vo výpovedi znalkyne o priebehu výsluchu maloletého neboli žiadne rozpory, a nezistil ani žiadne vady znaleckého posudku. Výpoveď maloletého svedka F.K. korešponduje s ustálenými právnymi princípmi, pretože bola vykonaná kontradiktórne, a teda nie je známy žiaden dôvod pre opätovný výsluch maloletého na hlavnom pojednávaní. Odvolací súd uložil súdu prvého stupňa povinnosť pred novým rozhodnutím vyhodnotiť prečítanú a prehratú výpoveď maloletého vo vzájomných súvislostiach s ostatnými dôkazmi vzťahujúcimi sa na tento skutok v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku a následne vo veci zákonne a spravodlivo rozhodnúť.

Odvolací súd konštatuje, že obžalovaný nepopieral, že v inkriminovanom čase sprevádzal maloletého k bytu jeho babky a následne do miesta bydliska poškodeného, kde sa obžalovaný najedol, užil tabletku, chytil do rúk fotografiu, vzal bonboniéru a hodinky, a následne aj s maloletým z bytu odišiel. Sporné zo skutku bolo len to, že tak robil proti vôli maloletého, a že používal vyhrážky a formulácie

vyvolávajúce u dieťaťa strach. Výpoveď maloletého je teda jediným priamym dôkazom, ktorý usvedčuje obžalovaného zo spáchania zločinu. Po prijatí záveru o zákonnosti tohto dôkazu bolo preto potrebné tento dôkaz podrobiť dôkladnej analýze z hľadiska vierohodnosti maloletého poškodeného. Keďže je jeho výpoveď zachytená na videozázname, mal aj odvolací súd možnosť vnímať autenticitu vyjadrení poškodeného a zachytiť prípadné signály o nevierohodnosti. Odvolací súd konštatuje, že vo výpovedi maloletého nepostrehol žiadne také vyjadrenia či iné prejavy, ktoré by signalizovali, že poškodený opisované udalosti v skutočnosti neprežil, ale si ich vymyslel. Poškodený vypovedal primerane svojmu veku a prežitým udalostiam, a primerane uvedenému sa aj pri výpovedi správal. Emocionálny sprievod výpovede maloletého korešponduje s prežitou traumou, čo potvrdila aj znalkyňa prítomná pri výsluchu, a to napriek tomu, že sa miestami smial. Je evidentné, že sa nejednalo o uvoľnený bezstarostný smiech vo vtipnej situácii, ale ventilovanie napätia spôsobeného minimálne tým, že bol vypočúvaný na polícii. Je badateľné, že maloletý je uplakáný, neustále sa neuroticky pohybuje a cíti sa nepríjemne. Napriek tomu je jeho výpoveď o skutku konzistentná, logická, v nosných častiach spontánna.

Hodnotiac obsah výpovede poškodeného odvolací súd konštatuje, že poškodený logicky a vierohodne opísal protiprávne správanie obžalovaného, vrátane zastrašovania a vyhrážok, pričom ani tá časť skutku, ktorú obžalovaný priznáva, nemá žiadnu racionalitu. Inými slovami, neexistoval žiaden logický dôvod, prečo by mal maloletý byť vnútorne uzrozumený s tým, aby ho obžalovaný, ktorý bol pre maloletého cudzím človekom, sprevádzal k obydliu jeho babky, poskytnúť mu jedlo, nechať sa sprevádzať ďalej domov, pozvať ho do bytu, umožniť mu užívať tam nájdené lieky, žiadať ho o zapojenie elektroniky, umožniť mu nechávať tam svoju fotku a doklady a pod. Maloletý ako 13 ročný chlapec nevykonala žiadne opatrenia smerujúce k tomu, aby ho obžalovaný nesprevádzal, z čoho je zrejmé, že mu v tom bránili skutočnosti, ktoré vo svojej výpovedi opisoval, a to strach z obžalovaného v dôsledku verbalizovaných vyhrážok násilím voči poškodenému, babke či iným osobám žijúcim v susedstve. Ani znalkyňa z odboru psychológie, ktorá sa zúčastnila výsluchu maloletého a prezentovala svoje závery ohľadom jeho osoby a výpovede na hlavnom pojednávaní, nezistila u maloletého konfabulačné tendencie, naopak, jeho výpoveď hodnotila ako špecificky vierohodnú, bez známkov naučenia sa odpovedí vopred, a zároveň s poukazom na jeho vývinové špecifiká vysvetlila, prečo sa prítomnosti obžalovaného počas skutku nebránil. Súčasťou znaleckého posudku je opis následkov skutku na psychike maloletého v zmysle strachu a úzkosti, a v čase vyšetrenia maloletého po 2 mesiacoch od skutku bolo prítomné depresívne prežívanie maloletého. Odvolací súd dospel k záveru, že neexistujú žiadne rozumné pochybnosti o tom, že skutok sa stal tak, ako ho opísal maloletý, ktorého výpoveď je presvedčivá, vierohodná, čiastočne ju potvrdzuje aj sám obžalovaný, a objektívne ju nespochybnilo ani znalecké dokazovanie z odvetvia detskej psychológie. Vo všeobecnosti by malo platiť, že ak súd neverí poškodenému, musí mať na to racionálne a vážne dôvody. V prejednávanej príhode však žiadne takéto dôvody nevyšli najavo, a súčasne okolnosti po skutku tiež svedčia pre pravdivosť výpovede maloletého. Tieto boli zistené z výpovede jeho matky, ktorá krátko po skutku našla v byte neporiadok a cudzie veci, čo maloletému vytýkala, a tento jej následne popísal „návštevú“ obžalovaného, ktorého správanie opisoval v podstate ako smiech striedajúci sa s konkrétnymi vyhrážkami. Nasledujúci deň maloletý nebol schopný ísť do školy, jeho psychické ťažkosti pretrvávajú. Svedkyňa tiež zistila odcudzenie dokladov zo sociálnej poisťovne, hodínok a bonboniéry, čo obžalovaný ani nepopieral. Ak obhajoba spochybňovala skutok tým, že svedkyňa nepodala hneď trestné oznámenie, odvolací súd jednak konštatuje, že táto skutočnosť nemá žiaden vplyv na vierohodnosť výpovede maloletého, a jednak to, že svedkyňa políciu hneď v ten deň volala, avšak privolanou hliadkou bola usmernená, že jej vlastne nič odcudzené nebolo. Následne trestné oznámenie podala.

Reagujúc na odvolacie námietky obhajoby, ktorá sa domáhala vykonania dôkazu prečítaním úradného záznamu, odvolací súd uvádza, že v súdnej praxi je dlhodobo ustálené, že úradný záznam nie je dôkazom, a navyše jeho obsah bol dokazovaný na hlavnom pojednávaní výsluchom svedka - príslušníka PZ. Z výpovede poškodenej A. L. vyplýva, že táto po zistení incidentu od syna v daný deň privolala hliadku PZ, ktorá na informácie od poškodenej reagovala tak, že nemá za čo podávať trestné oznámenie. Čiastočne treba dať za pravdu obhajobe, že súd prvého stupňa síce splnil pokyny uložené nadriadeným súdom, avšak odôvodnenie napadnutého rozsudku je na hranici preskúmateľnosti. Po doplnení chýbajúcich úvah zo strany odvolacieho súdu však výrok o vine napadnutého rozsudku je potrebné akceptovať.

Odvolací súd teda sumarizuje, že vinu obžalovaného preukazuje priamy dôkaz - výpoveď maloletého poškodeného, ktorý potvrdzuje nepriamy dôkaz, a to výpoveď svedkyne A. Kollerovej. Iracionálne

konanie obžalovaného, vrátane skutku, za ktorý už bol obžalovaný právoplatne odsúdený, vysvetľuje znalecký posudok z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria, v ktorom znalkyňa označuje správanie opísané v skutkovej vete ako správanie zodpovedajúce akútnej intoxikácii návykovou látkou (nevyspytateľnosť, naliehavosť, neucelenosť, neplánovitosť, bezúčelnosť až bizarnosť). Nebol zistený žiadny iný rozumný dôvod odlišný od zastrážovania maloletého obžalovaným, ktorý by nastal v čase skutku, a ktorý by vyvolal u maloletého psychickú dekompenzáciu s následkami depresívnych prejavov, keď ani nebolo sporné, že obžalovaný v obydli maloletého bol, konzumoval obed od babky maloletého, odcudzil drobné veci a zanechal v byte fľašu koňaku, fotografiu a iné osobné drobnosti. Na základe týchto úvah odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa v súlade so zákonom uznal obžalovaného vinným zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

Súd prvého stupňa sa však dopustil pochybenia vo výroku o treste, ktoré malo za následok jeho nezákonnosť, čo bolo dôvodom, prečo odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného zákona zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Súd prvého stupňa správne ukladal obžalovanému súhrnný trest podľa § 42 ods. 1, § 41 ods. 2 Trestného zákona, pretože prejednávaný trestný čin obžalovaný spáchal v súbehu so skutkom, pre ktorý bol právoplatne odsúdený rozsudkom sp.zn. 1T/48/2019 zo dňa 19.02.2020. Keďže oba trestné činy obžalovaný spáchal v jeden deň s odstupom niekoľkých hodín, je zrejmé, že súbeh trestných činov nebol prerušený vyhlásením žiadneho odsudzujúceho rozsudku, ani doručením trestného rozkazu obvinenému. Jedná sa o viacčinný súbeh trestných činov, z ktorých jeden je zločinom, a preto súd prvého stupňa správne aplikoval asperačnú zásadu vyjadrenú v § 41 ods. 2 Trestného zákona, podľa ktorej sa horná hranica trestnej sadzby najprísnejšieho zo zbíhajúcich sa trestných činov zvyšuje o jednu tretinu a trest sa ukladá za všetky zbíhajúce sa trestné činy za súčasného zrušenia predchádzajúceho právoplatného výroku o treste.

Napriek tomu, že súd aplikoval ustanovenie, ktorým z dôvodu súbehu trestných činov zvýšil hornú hranicu trestnej sadzby, ustálil z toho istého dôvodu aj príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona (obžalovaný spáchal viac trestných činov), čo viedlo k použitiu § 38 ods. 4 Trestného zákona, podľa ktorého je v prípade prevahy počtu príťažujúcich okolností nad počtom poľahčujúcich okolností potrebné zvýšiť spodnú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu. V tomto smere Najvyšší súd SR vo svojom stanovisku č. Tpj 104/2009 zjednotil výklad ustanovenia § 37 písm. h) Trestného zákona tak, že explicitne konštatoval, že: „Spáchanie zbíhajúceho sa trestného činu sa však v súlade so zásadou „ne bis in idem“, vyjadrenou v § 38 ods. 1 Tr. zák. nepoužije ako príťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák., ak by išlo zároveň o okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, pričom môže ísť aj o okolnosť podľa ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona (§ 41 os. 2 Tr. zák.).“ Na podklade takto ustálenej súdnej praxe teda nebolo v súlade so zákonom duplicitné použitie okolnosti súbehu trestných činov v neprospech obžalovaného, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil. U obžalovaného nezistil žiadne príťažujúce ani poľahčujúce okolnosti, a preto ukladal trest v sadzbe 4 až 10 rokov.

Trestná sadzba, v ktorej odvolací súd ukladal obžalovanému trest, neumožňuje uloženie iného ako nepodmienečného trestu odňatia slobody, keďže podmienečne je možné odložiť len trest neprevyšujúci 3 roky. Zákonodarca takouto trestnou sadzbou pri zločine vydierania chránenej osoby demonštroval závažnosť trestného činu, ktorá zodpovedá aj okolnostiam prejednávaného prípadu. Pri oboch

zbiehajúcich sa trestných činoch, za ktoré je ukladaný trest, obžalovaný vážne narušil ústavné práva viacerých osôb, keď jednak vstúpil do obydlija iných osôb, kde sa správal bizarne, ale najmä neakceptovateľným spôsobom manipuloval s dieťaťom, ktoré je obzvlášť zraniteľné, a ktorému bolo pod hrozbou ublíženia iným ľuďom zasahované do súkromia, bol v ňom vyvolaný pocit straty bezpečnosti a slobody. Tieto skutočnosti činia spáchané trestné činy tak závažnými, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody je opodstatnené aj okolnosťami prípadu. Z dokazovania vyplynulo, že obžalovaný má dlhodobé problémy s užívaním návykových látok, opakovane podstúpil protitoxikomanické liečenie, ktoré však predčasne ukončil. Striedavo bol schopný zaradiť sa do riadneho spôsobu života, zamestnať sa a nepáchať trestnú činnosť, avšak tieto obdobia striedali obdobia osobného úpadku a užívania pervitínu. Aj prejednávaná trestná činnosť sa stala v čase akútnej intoxikácie obžalovaného pervitínom. Odvolací súd dospel k záveru, že osobné, ale najmä rodinné pomery obžalovaného, ktorého obaja rodičia podporujú v snahe zaradiť sa do mimodrogovej spoločnosti, i kladné hodnotenie od súčasného zamestnávateľa obžalovaného dávajú nádej na jeho resocializáciu, hoci prognóza je neistá. Napriek tomu však odvolací súd nezistil potrebu ukladania prísnejšieho trestu, než je trest na spodnej hranici trestnej sadzby. Súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky korešponduje so závažnosťou protiprávneho konania obžalovaného i s možnosťami jeho nápravy, súčasne zodpovedá požiadavkám generálnej prevencie a primerane vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a. Odvolací súd podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste rozsudku, ktorým bol obžalovanému uložený trest za trestný čin spáchaný v súbehu s prejednávaným trestným činom a ďalšie nadväzujúce rozhodnutia, ktoré zrušením stratili podklad.

Výrok napadnutého rozsudku o zaradení obžalovaného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia bol v súlade so zákonom, nakoľko obžalovaný nebol v posledných desiatich rokoch vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin, a preto ho odvolací súd v nezmenenej podobe prevzal do svojho rozsudku.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.